

BUGET

Înzestrarea, între nevoi și realitate

Bugetul pe anul 2017 nu a intrat încă în execuție, dar, la cum arată situația până acum, probabil că Ministerul Apărării Naționale va primi cei 2% angajați prin acordul transpartinic. Departamentul pentru Armamente gestionează, la nivelul MAPN, cheltuielile legate de înzestrare. Colonelul ing. Ilie Tița este locțiitorul șefului Direcției programe tehnice și înzestrare din DpA și am discutat la postul de radio *Vocea Armatei* despre planurile pe acest an.

Maior Bogdan Oproiu
bogdan.oproiu@presamil.ro

Despre 2016

De curând, DpA a avut bilanțul pe anul 2016 unde, la capitolul realizări, au fost trecute: continuarea derulării contractelor multianuale angajate în anii anteriori, cu precădere avionul multirol; realizarea și operaționalizarea sistemului de comunicații al Diviziei Multinaționale de Sud-Est; modernizarea mașinilor de luptă ale infanteriei, MLI 84, prin dotarea cu sisteme antitanc; modernizarea elicopterelor IAR 330 Puma din dotarea Forțelor Aeriene; contractarea a 12 derivate pe șasiu de TBT 8x8 Piranha III C; nu în ultimul rând, dotarea aerodromului de la Borcea cu echipamente specifice, pentru susținerea misiunilor avioanelor F-16.

De cealaltă parte a autoevaluării, principala problemă a DpA este cea referitoare la resursa umană, nivelul de încadrare a structurilor. *Activitatea este una de mare responsabilitate, supusă tuturor controalelor, firești de altfel, dar presiunea pe oamenii care urmează să semneze sau participe în proceduri de atribuire a căror valoare se ridică la peste 100 de milioane de euro este foarte mare. Atractivitatea funcțiilor din DpA este destul de mică, spune colonelul Ilie Tița.*

Un subiect pe care l-am abordat cu colonelul Tița a fost legat de creditele bugetare și cele de angajament, pentru a vedea care sunt posibilitățile DpA de a utiliza aceste credite.

Credite de angajament și credite bugetare

Istoria acestui subiect a apărut odată cu aprobarea Legii nr. 500/2002, privind finanțele publice. Începând cu 2004, MAPN a fost primul minister care a dezvoltat instituția contractelor multianuale. Legătura dintre cele două noțiuni, credit bugetar și credit de angajament, este realizată prin acțiunile multianuale. Acestea sunt contracte care se semnează într-un an și se plătesc în mai mulți, livrările de produse putând să fie făcute într-un singur an sau după un grafic convenit în contract. MAPN utilizează acest instrument de mult timp. El a fost perfecționat la nivelul Ministerului Finanțelor Publice începând cu 2010-2012, după apariția legii responsabilității fiscal-bugetare.

Creditul de angajament, în domeniul achizițiilor, se referă la dreptul unei autorități contractante de a semna contracte. Creditul bugetar este posibilitatea instituției publice de a face plăți în baza contractelor semnate. *Cele două credite sunt necesare și fără ele nu se pot semna și derula și plăti contracte. Condiția de bază a unui credit de angajament este ca el să se finalizeze prin credite bugetare, astfel încât suma creditelor bugetare din anii pentru care este prevăzut contractul trebuie să fie egală cu suma din momentul angajării, precizează colonelul Tița.*

În proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2017, transmis de Guvern, este prevăzut un credit de angajament destinat investițiilor de circa 9 miliarde de lei și un credit bugetar de aproximativ 7 miliar-

de de lei. Acest lucru înseamnă că MAPN poate semna în 2017 contracte în valoare de 9 miliarde de lei și poate face plăți în limita contractelor semnate în acest an sau în anii anteriori, de 7 miliarde de lei. Diferența dintre cele două limite va trebui plătită în anii următori pe baza unui angajament contractual ferm.

Pentru comparație, în 2016, nivelul creditelor de angajament a fost, până la ultima rectificare, de circa 3 miliarde de lei, în condițiile în care creditele bugetare erau de aproximativ 2 miliarde de lei. La finele anului, majorarea a fost de circa 5 miliarde de lei, adică la aproximativ 8 miliarde de lei în total, iar creditul bugetar a rămas la nivelul inițial.

Programe de achiziții

În acest moment, proiectul Legii bugetului de stat pentru 2017 a fost transmis de Guvern și, după aprobarea în Parlament, promulgarea de Președintele României și publicarea în Monitorul Oficial, intrarea în vigoare este condiționată de obligația MAPN de a transmite, în termen de 10 zile, detalierea privind modalitatea de utilizare a fondurilor. *Cred că este prematur să afirmăm principale programe de înzestrare, însă ceea ce vă pot spune este că DpA are în vedere toate cerințele beneficiarilor: sisteme de rachete antiaeriene, transportoare blindate, nave de luptă ș.a., explică colonelul Tița.*

DpA are programe în derulare care pot utiliza în totalitate creditele de angajament și creditele bugetare aprobate prin Legea bugetului de stat. Pentru a duce la bun sfârșit achizițiile, DpA are ne-

în 2015 cu livrare în 2016 –, o cantitate mică, circa 60 de platforme, iar în paralel, în a doua parte a anului 2016, a fost planificat începerea un acord-cadru destinat achiziției unui număr semnificativ de platforme auto. Continuarea acestor demersuri a fost amânată inițial pentru identificarea fondurilor necesare, însă fondurile din acest an permit reluarea procedurii. Credem că în cursul acestui an poate fi abordată achiziția acestor platforme de transport, însă totul depinde și de aprobarea Parlamentului. În ceea ce privește autoturismele de teren, blindate și neblindate, este în derulare, la nivelul DpA, o procedură de atribuire destinată achiziției unui număr de autoturisme de teren blindate.

Corvete

Așa cum arată bugetul MAPN acum, acesta poate suporta semnarea și derularea în cursul acestui an a unui contract de achiziție pentru corvete; în acest sens există și o hotărâre de guvern, care precizează că aceste corvete trebuie făcute și dotate în România, mentenanța, de asemenea asigurată în România, într-un centru național de mentenanță, stabilit de producător și care va avea sarcini la mobilizare așa cum sunt ele prevăzute de siguranța națională.

Industria de apărare

Un subiect dezbătut de fiecare dată când vine vorba de achiziții este implicarea industriei naționale de apărare. Până spre anul 2010, bugetul pentru apărare nu a permis implicarea industriei naționale. *Spre exemplu, în anul 2000, bugetul de stat destinat înzestrării MAPN a fost de aproximativ 40 de milioane de dolari. Important este nu să dai comenzi către industrie, ci să dai comenzi sustenabile, care să permită păstrarea locurilor de muncă. Predictibilitatea este cel mai important lucru și dacă alocațiile bugetare nu sunt făcute pe termen lung, nu putem să implicăm industria de apărare. Comenzile trebuie să fie sustenabile, în timp și dimensiune. Problema actuală a industriei de apărare este în multe cazuri – mai ales când vorbim de muniție și tehnică de luptă – creată de capacitățile tehnologice depășite. Trebuie să înțelegem, evidențiază colonelul Tița, că dacă România nu va dispune de o industrie capabilă să satisfacă nevoile MAPN în situații de criză, nu putem spune că asigurăm o securitate viabilă. Acest lucru obligă MAPN să se implice în acest proces și chiar să participe la modificarea cadrului legislativ, astfel încât aceste măsuri să fie coerente. ■*

Avioane

În momentul de față, MAPN caută să achiziționeze și cea de-a doua escadrilă de F-16. *Au fost identificate avioane care pot face obiectul celei de-a doua achiziții/faze, spune colonelul Tița. Interesul acum este reprezentat de satisfacerea cerințelor beneficiarului, respectarea legislației naționale și a reglementărilor europene în domeniul achizițiilor publice, costul aferent, respectiv implicarea industriei naționale de apărare în această achiziție. În etapa următoare intenționăm să definim un centru național de mentenanță, astfel încât revitalizarea, modernizarea și mentenanța pe întreg ciclul de viață să se facă la nivel național. Nominalizarea acestui centru este responsabilitatea și obligația Ministerului Economiei. Urmează să stabilim dimensiunea implicării industriei naționale și costul. Suntem interesați ca o cât mai mare parte din faza a II-a a acestui program să fie realizată în România, dar în condițiile respectării unui grafic de constituire a capacității.*

Autovehicule

În anul 2016 s-a derulat achiziția unor platforme de transport – o licitație desfășurată